SLUTRAPPORT
Kreativ Impuls
Kaipa Gunilla Ericsson
Praktikplats: ARBESKO AB, Örebro Tfn: 019-306600

Innehåll:
Sammanfattning
Bakgrund / uppdrag / förväntningar/målgrupp
Arbetsplan
Problemanalys
Syfte
Avgränsningar
Mål på kort sikt / Mål på lång sikt
Beskrivning av genomförandeprocessen/metod
Möjliga effekter av praktiken
Egna erfarenheter

Sammanfattning
Jag väljer att praktisera på Arbesko AB i Örebro tillsammans med en annan konstnär, Börje Wahlström. Arbesko tillverkar arbetsskor och har fabriker både i Sverige och i Brasilien. På huvudkontoret på Propellervägen arbetar ett 25 tal personer. Ingången till samverkan i den kreativa processen på företaget blir en plats strax utanför husets entre. En plats som passeras varje gång man går till och från sitt arbete; PLATSEN-ÅTTA STEG MELLAN ARBETE OCH FRITID. Ett mellanrum där man lämnar det ena och går till det andra. Vad innehåller den?
Vill undersöka platsens identitet, dess historia och nutid. Forskar om Platsen på bl. a. Länsarvet, Stadsarkivet och Lantmäteriet mm. Gör intervjuer med personalen om deras arbete och fritid samt väcker frågan om vad konst och kultur är. På Platsen sammanfogas ett slags installationscollage, ett händelseförlopp inspirerat av den information som kommer fram. Platsen får visa oss vad den har varit, vad den är och vad den vill bli. Som information och kommunikationskanal används i huvudsak intranätet för att personalen ska kunna ta del när de har tid. Intranättidningen innehåller senaste informationen om Platsen, nulägesrapport, konsthistoria, kommentarer, en tävling där man får samla poäng. I den finns skobilder, skoord och ibland recept och berättelser. Humor och allvar, högt i tak och låga trösklar. Den skall locka till deltagande i vårt projekt.

Bakgrund / uppdrag / förväntningar / målgrupp
Jag vill praktisera på ett företag där det finns en öppenhet inför ett kulturexperiment. Ett företag som inte har en målinriktad ingång för vad som skall utföras men som jag upplever nyfikna på vad som ska kunna hända. Jag väljer Arbesko AB som ligger i Örebro. Jag vill gärna samarbeta med en annan konstnär som har liknande tankar, Börje Wahlström. Det känns också som ett experiment och en stor utmaning.
Målgruppen är personal på Arbeskos huvudkontor i Örebro, ca 25 personer ganska jämt könsfördelade.
Mina förväntningar är att det ska bli en bra praktikperiod där jag kan tillföra något och där jag kan lära mej något och gärna bli positivt överraskad i mötet.
Projektet utvärderas av Marianne Carlsson, doktorand Ekonomiska Institutionen, Örebro Universitet.

Arbetsplan
- Hitta en ingång
- Föränderliga installationer/collage utifrån ny kunskap
Platsen utanför husets entre innehåller en liten platt gräsmatta, ett ungt oxelträd, ett elskåp, en fasadbelysningslampa och en flaggstång. Den ska bli synlig, laddad, magisk. Oavsett om den Återgår till sitt ursprungliga utseende efter denna praktikperiod på Platsen, så ska de här åtta veckornas historia sitta kvar.
- Jobba med intranätet (Hur kommunicera?)
Använda intranätet som information /och kommunikationsväg så personalen kan ta del när den har tid. Arbetssituationen kan var stressig och det känns viktigt att undvika ytterligare press.
- Personliga intervjuer (Insamla material)
Korta personliga intervjuer utifrån arbete och fritid, kont och kultur
-Projekt: Blowing in the windî
Vara öppen för och fånga in impulser, ideer och nya spår. Se de outnyttjade möjligheterna och formulera konkreta förslag för permanenta insatser.
Utvärdering
Loggbok placeras i lunchrummet med önskan om kommentarer från personalen om arbetet.
I intranätet efterfrågas kommentarer om arbetet av personalen och andra berörda.
Den egna loggboken, d.v.s. beskrivning av arbetsgången, Är dokumentationen intranättidningen.

Problemanalys
Jag vill avstå från att använda ordet problem, tilltalas mer av uttrycket outnyttjade möjligheter. Finns på den här arbetsplatsen områden där konstnärsögon kan se något som tillför personalen och företaget nya perspektiv, tankar och möjligheter. Något som ingen har tänkt på eller visste att det kunde finnas.
Platsen utanför entren var en icke-plats, och ändå är den en PLATS, ett mellanrum man passerar varje dag mellan arbetet och fritiden. I det moderna samhället med modern arkitektur, nya byggnadsmaterial, avskalade miljöer, rationella ytor, parkeringsplatser, tekniska nödvändigheter som belysningar och el-teleskåp. Där tänker jag att det behövs något som smakar människa, historia, förankring. Vill medverka till att skapa en starkare identitet och en god känsla för just den här platsen, ;”PLATSEN / -Åtta steg mellan arbete och fritid”

Syfte
Syftet med den här praktikperioden är att undersöka hur konstnären med sin speciella kompetens kan tillföra personal och företag något. Metoden är att följa irrationella spår, söka ny information och vara medskapare till nya former och innehåll. Konstnären är både en fristående person utifrån och har ett annat sätt att se och kan bidra med det oväntade.
Syftet är också att som konstnär, med bibehållen frihet, få delta på nya arenor och vara medskapare i samhället på andra sätt än de som blivit traditionella.

Avgränsningar
Koncentrationen ligger på arbete och fritid OCH mellanrummet mellan dessa två tillstånd, samt väcka frågan om vad konst och kultur är. Samtalen med personalen utgår från följande frågor;

Vilka är dina arbetsuppgifter? Vad gör du på fritiden? Har du några tankar om PLATSEN utanför husets entre? Har den någon betydelse? Vad är konst/kultur? Välj en sak som skulle kunna representera ditt arbete/fritid?
Frågar inte på annat sätt om personalens trivsel, hälsa eller andra miljöfrågor.

Mål pÂ kort sikt / Mål på lång sikt
Intranättidningen, kommunikation ñ och informationslänk mellan personalen.
PLATSEN/ Åtta steg mellan arbete och fritid, ett föränderligt collage utanför husets entre i samverkan.
Arbetsskorna: närhet till en människa i sitt arbete, en liten arbetsskoutställning.
- Projekt ”Blowing in the wind” Vara öppen och fånga in impulser, ideer och nya spår. Se de outnyttjade möjligheterna och formulera konkreta förslag för permanenta insatser.

Beskrivning av genomförandeprocessen/metod
I ett inledande samtal med vd Peter Geisler pratar vi om arbete, fritidsaktiviteter, intressen, kultur och konst m.m. Samtalet är fritt, öppet och förutsättningslöst. I en bisats precis när vi ska gå sägs det:” jo det finns en plats här utanför husets entre som jag tänkt göra något med. Plantera rosor eventuellt, men det blåser så mycket. Där skulle det kanske kunna göras något?
Tjugofemöringen, energin, lusten trillar ner direkt, processen är igång. Det finns en ingång.
Ett fint kontor med telefon och dator, alldeles nära receptionen ställs till förfogande. Margareta Hamberg, informationsansvarig på Arbesko, blir kontaktperson. Det ges tillgång till kopieringsapparater, skrivare, kontorsmaterial samt en liten budget för projektet.
Ca 25 personer arbetar på huvudkontoret vid Propellervägen. De arbetar i var sitt litet kontorsrum belägna på två våningsplan i den cirkelrunda byggnaden.
Arbetssituationen kan stundtals vara stressig och det känns viktigt att undvika ytterligare press. Intranätet kan vara en bra informations -och kommunikationsväg då var och en kan delta när den har tid. Intranätet har tidigare varit passivt, så den ideen tas väl emot.
Hur fångar man personalens intresse att vilja titta på intranätet? Hur kan det bli intressant i flödet av information. Jag vill att det ska vara roligt att läsa och innehålla allvar. Berätta om PLATSEN historiskt, kulturellt och personligt. Det ska gärna finnas ett tävlingsmoment. Den ska innehålla konst och kultur, vara både högt i tak och låga trösklar eftersom det är områden vi vill väcka frågor och aktivitet omkring. Och naturligtvis ska den vara skoinriktad på något sätt eftersom detta är ett skofabrikationsföretag.
Vi bestämmer att kalla platsen för PLATSEN - Åtta steg mellan arbete och fritid därför att det är just vad den är. Ett mellanrum, ett slags ritual att passera, Åtta steg mellan arbete och fritid där något händer.
Vi börjar med att placera en TV på PLATSEN och skriva ”mycket goda nyheter på intranätet” på dess ruta. Vill skapa nyfikenhet. Vad ska det här bli?
Vi forskar om och undersöker denna plats på Länsarvet, Stadsarkivet. Lantmäteriet, Stadsbyggnadskontoret mm. Tittar på gamla kartor och gör nedslag i kyrkböcker. De blir nära, de människor som en gång lever här, genom att man läser namnen på medlemmarna i en familj. När man läser varifrån de flyttat, vilket år de gifter sej och när barnen föds. Man börjar tänka en historia, vilka var de, hurdant liv levde de? I tidningsartiklar från 1983 kan man läsa att 1880-talsgården Stora Backa, vars åkrar

PLATSEN ligger på, skall rivas. Den blev den sista riktiga bondgård som låg inom Örebro stads staket.
I tidningsurklippet står också att här var en gång Örebro Cirkusplats. Här luktade det sågspån och äskades största möjliga tystnad. Kanske elefanter och andra exotiska djur förevisades i manegen. Och artister uppträdde, kanske Brazil jack gjorde sin westernshow med hästar och cowboytricks här i ett cirkustält. Vad vet vi?
PÅ Länsarvet fanns gamla foton på rallare som 1898 byggde den s.k. ”Gurklisten” en smalspårig järnväg mellan Örebro - Pålsboda - Norrköping. Den järnvägen slingrade förbi alldeles bakom PLATSEN, med ånglok och vagnar och avstigningar vid varenda mjölkpall.
Ur en dammig byrålåda plockar en vän framkommunens gamla planeringskartor om ett vidlyftigt projekt från 1917 som aldrig blev verklighet. För i så fall hade Arbeskohuset legat på kajkanten till en kanalarm i en stor handels-och industrihamn som var tänkt att ligga ute på Ladugårdsängen. Man kunde ha tagit båten till Stockholm utanför Arbeskohusets entre. Eller till Göteborg om den sedan länge tänkta Svea kanal som skulle förbinda Hjälmaren med Vänern hade blivit verklighet.
Vi går till den gamla gårdsplanen och gräver upp skärvor, tegelstensbitar, syrenbuskar. Vi letar sten från husgrunder. Vi hittar en gammal släpräfsa i gjutjärn, gömd och glömd i gräset. Den står kvar som den stod 1983 när husen revs, men nu fast förankrad i myllan, nästan ett med gräset. Jag fotograferar NU ur samma synvinkel som Då, när huset som byggdes på 1880-talet stad här.
PÅ Länsarvet får vi fram ett gammalt dokument som berättar att 7 1/2 örtugsland brukades här av prästelandbon Jon Andersson. Marken ägdes då av ”herr Nils i Öebro” d.v.s. Nicolaus Benedicti, staden Örebros förste lutherske kyrkoherde. Han deltar i och skriver under protokollet i det stora reformationsmötet, Örebro Möte, där man bestämmer att Sverige inte ska vara katolskt längre. I närheten här fanns på den tiden också en avrättningsplats, en galgbacke. Man kan ju fantisera om hur stanken låg över PLATSEN varma sommardagar.
Arbeskohuset är ett runt hus och vi funderar över arkitektur och runda hus. Vad är det för speciellt med runda hus? Varför har man byggt och bygger runda hus? Var det samling runt lägerelden som gjorde det? Var det för att slippa dammråttor i hörnen? Var det för att cirkelformen skapar trygghet, att ingå i en krets, ett sammanhang? Hur uppträder vinden runt runda hus? Jag tänker också att cirkeln är det hela, största talet och att allt annat är delar. Ett annat sätt att se är cirkeln är noll och allt annat större.
Vi tar upp frågan om hur en plats blir en PLATS och berättar om olika andra platser på intranätet.
Nästa steg var att gräva ner TV:n i jorden för att den till slut skall försvinna. Nånting försvinner och nånting växer upp! Tvätt fladdrar på långa linor mellan träd och flaggstång. Här bodde några en gång. Lite veteax från en åker flyttar in på PLATSEN. Här odlade några sin föda. Här skapar några sim försörjning fast på annat sätt än idag. Barn leker här. Det här är en viktig plats.
Parallellt med installationen på PLATSEN kommer också ideen upp om att göra en utställning i korridoren med slitna arbetsskor från olika yrkesgrupper och tidsepoker. Dessa arbetsskor är som berättelser om just den person som burit dem. Dessutom medföljer en liten skriven historia om bäraren.
Här börjar också en utkristallisering av vad vi, två konstnärer, prioriterar. Vi har försökt hitta en form för samarbete där den ene svarar på den andres val i ett fritt ”samtal” med aktiviteter på PLATSEN. Men det visar sej att engagemanget, intensiteten delar sej. Jag engagerar mej mest i uteinstallationen och Börje i

skoutställningen inomhus. Vi samarbetar med intranättidningen.
I Intervjuer med personal ställs frågor om arbete och fritid, konst och kultur. Ber också att de väljer en fysisk sak som kan representera arbetet resp. fritiden. Dessa ting blir inspiration till någon förändring på PLATSEN, ett bidrag till det gemensamma collaget. Collaget som jag är nyfiken på hur det ska bli, vilka som är ingredienserna. Vad lämnar man och vad går man till? Vad passerar man i mellanrummet. Alla dessa olika ting blir EN ny gemensam kropp av olika fragment.
Så här håller det på, i process. PLATSEN, collaget förändras steg för steg allt eftersom ny information kommer till. Jag har ingen bild av HUR det ska bli. Bara att det INTE är viktigt att det ska bli snyggt eller smart eller begripligt eller något - det ska bara BLI VAD DET VILL BLI just nu. PLATSEN ska berätta sin historia, ge information till oss alla inklusive mej. Jag vill bara följa med i rörelsen för att sedan se på det hela med en blick, en fråga om vad som kan utvecklas av materialet som kommer fram.
För varje gång något förändras på PLATSEN fotograferar jag och filmar. Detta var från början tänkt som en dokumentation samt en illustration till intranättidningen. Man jag märker att jag blir mer och mer intresserad av att utveckla detta till en film. En kort film där jag fritt använder allt material som framkommer, samt lägger till rörelse och förstärker händelser och impulser med animerade sekvenser. Tänker även in ljud och musik.
Möjliga effekter av praktikinsatsen
Att platsen som huset befinner sej på får en starkare identitet. Att företagets image som kulturbärare förstärks. Att PLATSEN blir betydelsefull och känns speciell för människorna, företaget OCH omgivningen som också följer utvecklingen med stort intresse. Att man börjar se platsen som en PLATS, att den blir mindre anonym och ”ickeplats”.
Förslag till permanenta resultat;
- en kort, delvis animerad film som kan användas av företaget.
- en utsmyckning i form av en vacker och ändamålsenlig Plats inspirerad av det historiska och personliga material som framkommit under processen. I flera intervjuer framkom önskemål om sittplatser. Man önskade att ta med sej sin lunchlåda eller kaffekopp och ha en plats för gemenskap utomhus. Det blir stundtals mycket varmt inne i huset och man längtar efter luft särskilt på den sida av huset där fönstren är små och utsikten begränsad
- en liten skoutställning
- ett bildcollage på plexi i ett av de stora fönstren på entreplanet
- ett vindspel. Vinden spelar en särskild roll runt runda hus. Där blir speciellt stor turbulens. Ett förslag är att ta vara på detta och skapa ett vindspel.

Egna erfarenheter
Praktiken är avslutad. Platsen är återställd i sitt tidigare skick. Intranättidningens sista nummer har kommit ut, vinnarna har fått sina pris. Att forska om en plats och upptäcka dess historia har varit en spännande resa. Att jobba med intranättidningen, skriva, planera innehåll, fotografera och göra layout har varit lärorikt.
Några entusiaster har visat intresse genom att skriva kommentarer och deltagande i våra tävlingar men jag har upplevt osäkerhet om hur det har tagits emot. Har kommunikation och information på intranätet fungerat? Var vår närvaro tillräckligt förankrad? Har praktiktiden varit för kort?
En mycket positiv respons kom sista dagen från en kille på ett grannföretag. Han berättade att personalen där hade följt Platsen med stor nyfikenhet och det

spekulerades varje dag vilt runt fikabordet om vad som pågick.
En tanke från början, som inte fullföljdes, var att efterfråga om vi kunde delta i något arbete för att skapa en naturlig närhet och delaktighet.
Att samarbeta med en annan konstnär har både för och nackdelar. Det positiva var att alltid ha en person att byta ideer och erfarenheter med, att spåna med. En som har samma uppgift och tid. Det negativa kan ha varit samma att vi har slutit oss mer som grupp.
Jag har upplevt samarbetet positivt. Vi har haft lite olika temperament i arbetet men det har varit ganska konfliktfritt eftersom vi valde var sin huvudgren och behöll samarbetet med intranättidningen.